

Fakt, opinia, gatunki dziennikarskie

fakt i opinia, wyrażenia sygnalizujące opinię, reportaż, wywiad, artykuł

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 12 pkt

Czas: 20 min

5 zadań · 12 punktów · 20 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–5)

OTWARTE

Zakreśl: fakt czy opinia?

1. Ten film jest zdecydowanie za długi.

fakt / opinia

2. To najciekawsza książka, jaką przeczytałem.

fakt / opinia

3. Wisła jest najdłuższą rzeką w Polsce.

fakt / opinia

4. Mecz zakończył się wynikiem 2:1.

fakt / opinia

5. Nasza szkoła została otwarta w 1965 roku.

fakt / opinia**Odpowiedź:** 1. opinia; 2. opinia; 3. fakt; 4. fakt; 5. fakt**Rozwiązanie:** Fakt można sprawdzić (daty, liczby, wydarzenia). Opinia to ocena lub przekonanie — często z wyrazami: moim zdaniem, uważam, najlepszy, nudny.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4
5. **1 pkt** — podpunkt 5

Rozpoznaj gatunek dziennikarski.

1. Tekst prasowy omawiający problem lub zjawisko, z informacjami i często z opinią autora.

reportaż / wywiad / artykuł

2. Relacja z wydarzeń oparta na obserwacjach autora, który był na miejscu; łączy fakty z opisem ludzi i miejsc.

reportaż / wywiad / artykuł

3. Rozmowa dziennikarza z rozmówcą w formie pytań i odpowiedzi.

reportaż / wywiad / artykuł

Odpowiedź: 1. artykuł; 2. reportaż; 3. wywiad

Rozwiązanie: Wywiad — pytania i odpowiedzi; reportaż — relacja świadka z miejsca wydarzeń; artykuł — omówienie problemu, informacje i komentarz.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3

Zadanie 3. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Które zdanie wyraża opinię?

- A. W sobotę temperatura spadła do minus pięciu stopni.
- B. Bilet do kina kosztuje 25 zł.
- C. Biblioteka jest czynna od poniedziałku do piątku.
- D.** Moim zdaniem jesień to najpiękniejsza pora roku.

Odpowiedź: **D**

Rozwiązanie: „Moim zdaniem jesień to najpiękniejsza pora roku.” to ocena, której nie da się sprawdzić.

Błędne odpowiedzi: pozostałe zdania podają informacje, które można sprawdzić.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Zadanie 4. (0–1)

ZAMKNIĘTE

Które wyrażenie najczęściej sygnalizuje opinię?

- A. według danych z badań
- B. dokładnie 120 osób
- C. w Warszawie
- D.** moim zdaniem

Odpowiedź: **D**

Rozwiązanie: „moim zdaniem” wprowadza opinię.

Błędne odpowiedzi: pozostałe wyrażenia podają czas, miejsce lub dane — typowe dla faktów.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Do podanego faktu dopisz zdanie z własną opinią.

1. W wakacje do Gdańska przyjechało wielu turystów.

2. Szkolna biblioteka ma ponad 10 000 książek.

Odpowiedź: 1. ocenia nauczyciel; np. Moim zdaniem to wspaniała wiadomość.; 2. ocenia nauczyciel; np. Moim zdaniem to wspaniała wiadomość.

Rozwiązanie: Opinia wyraża ocenę: moim zdaniem, uważam, to świetny / zły pomysł.

Punktacja:

1. **1 pkt** — zdanie z opinią

2. **1 pkt** — zdanie z opinią

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (12 pkt)

12–11 pkt: bardzo dobry · 10–9 pkt: dobry · 8–7 pkt: dostateczny · 6–5 pkt: dopuszczający · 4–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnątrzszkolnych zasad oceniania.